Universitat Autònoma de Barcelona

2021/2022

Lectura de textos filosòfics

Codi: 100293
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500246 Filosofia	FB	1	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Oriol Farrés Juste

Correu electrònic: Oriol.Farres@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Lectura de textos filosòfics és una assignatura de 6 ECTS considerada de *formació bàsica* i *obligatòria* de primer curs del grau de Filosofia, que es realitzarà durant el segon semestre del curs 2019/2020, per tant no hi ha cap prerequisit.

Objectius

L'objectiu general és que els alumnes de primer copsin les problemàtiques filosòfiques clàssiques familiaritzant-se amb els diversos estils del textos filosòfics. L'objectiu específic és comprendre els textos en la seva riquesa, gràcies a detectar el problema principal, saber-lo contextualitzar en la tradició històrica de la filosofia, analitzar els conceptes i terminologia específica filosòfica utilitzada, i desenvolupar un raonament crític argumentat dels conflictes subjacents.

L'objectiu últim és proveir a l'alumne/a d'eines filosòfiques que li permetin un pensament autònom que obri portes al desenvolupament de noves perspectives crítiques de l'actualitat filosòfica. I fer-ho a través de la lectura, anàlisi i reflexió crítica d'una sèrie de textos fonamentals de la història de la filosofia.

A final de curs, l'alumne/a ha de poder:

1. Copsar l'especificitat d'una lectura filosòfica.
2. Adquirir l'habilitat d'anàlisi de la terminologia filosòfica.
3. Desenvolupar un pensament crític actual des de les idees rigoroses que l'han d'acompanyar.
4. Saber argumentar raonadament una crítica filosòfica autònoma.

Competències

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Utilitzar un pensament crític i independent a partir dels temes, els debats i els problemes que planteja la filosofia tant històricament com conceptualment.

Resultats d'aprenentatge

1. Argumentar sobre diversos temes i problemes filosòfics a propòsit d'obres diferents i avaluar els resultats
2. Distingir els temes de rellevància filosòfica en els debats actuals
3. Distingir i contrastar textos representatius dels principals gèneres de la literatura filosòfica.
4. Establir relacions entre ciència, filosofia, art, religió, política, etc.
5. Exposar els conceptes propis de la història de la filosofia
6. Expressar, tant oralment com per escrit, els temes i els problemes bàsics de la tradició filosòfica.
7. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuals en els textos formals i científics
8. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
9. Llegir comprensivament textos filosòfics bàsics.
10. Organitzar el temps i els propis recursos per a la feina: dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
11. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
12. Reconstruir la posició d'un autor propi de la filosofia de manera clara i precisa.
13. Reconèixer i definir el pensament comú present en un context multidisciplinari.
14. Reconèixer, amb mirada experta, referents filosòfics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.
15. Redactar correctament un text no normatiu prèviament analitzat
16. Relacionar diversos ordres d'idees incloses en els debats filosòfics actuals.
17. Resumir els arguments centrals dels textos filosòfics analitzats

Continguts

L'especificitat d'aquesta assignatura, *Lectura de textos filosòfics* vertebra els seus continguts mitjançant la lectura d'una sèrie de textos filosòfics que ensenya a l'alumne de primer curs a treballar críticament alguns dels temes específics del saber filosòfic. Per tant, l'eix vertebrador del curs són els diversos textos de referència. El primer dia de curs s'explicarà la dinàmica de treball a l'aula i es formaran grups de seminari.

Metodologia

1. Classes teòriques: es tracta de classes magistrals puntuals on el/la professor/a presentarà el pensament global de l'autor del text i l'emmarcarà dins de la història del pensament filosòfic. On aprofitarà per comentar els trets fonamentals del text a llegir.

2. Lectura dels textos: és necessari que l'estudiant faci una primera lectura individual dels textos que es treballaran a classe col·lectivament (el dia indicat pel docent), assenyalant les idees que ha entès i les dificultats que ha trobat.

3. Relectura colectiva a classe dels fragments més rellevants, o que han presentat alguna dificultat, i discussió de conceptes claus. El/la professor/a guiarà la classe en funció dels continguts i dubtes que surtin de la lectura realitzada pels alumnes.

4. Anàlisi crítica de les idees fonamentals del text global: els alumnes exposaran a l'aula una anàlisi crítica dels textos, activitat que serà valorada, la qual cosa permetrà una discussió col·lectiva tutelada pel professor. Es valorarà la capacitat d'argumentació clara, ordenada i amb certa dificultat.

5. Debat temàtic crític: es valorarà la capacitat de fonamentació dels propis arguments, així com el respecte a la diversitat d'opinions, és a dir, cal criticar amb respecte però amb reflexions sòlides.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	44	1,76	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 14, 17
Tipus: Supervisades			
Comentaris i debats guiats	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 17
Seguiment de l'Exposició oral	5	0,2	1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 14, 16, 17
Seguiment del Treball escrit	5	0,2	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 17
Tipus: Autònomes			
Lectura i comentari de textos	25	1	2, 3, 4, 5, 7, 9, 12, 14, 16, 17
Treball de conceptes i terminologia	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 17

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura constarà de quatre ítems:

Les proves escrites (x2): Dues activitats de síntesi al llarg del curs, que consistiran en un qüestionari (50%) i un comentari de text (50%), una a mitjans de curs i l'altra a finals de curs.

Les exposicions orals: Identificació, anàlisi i aprofundiment per grups d'una temàtica concreta en l'obra de l'autor treballat. S'avaluarà el guió presentat i la realització de l'exposició a classe.

El treball escrit: Una monografia (per grups).

Nota final: cal presentar-se a totes les proves per ser avaluat. La nota final serà el resultat de la suma de totes les proves. S'aprovarà el curs a partir del 5 sobre 10.

Les revisions de les activitats avaluatives es faran a classe, en sessions concebudes a tal efecte.

Recuperacions: es poden presentar aquells/es alumnes que no hagin superat algunes de les quatre proves, realitzades o lliurades en el termini establert. Només per causa major (justificada formalment) es podran presentar a la recuperació aquells alumnes que no s'hagin presentat en o lliurat algunes de les proves d'avaluació. En aquest cas, la nota mitjana ha de ser superior a 3. En tots els casos, l'alumne serà avaluat dels continguts amb un no superat.

Recordeu: en el cas que un/a alumne/a no hagi pogut avaluar-se en almenys un 30 % de les proves d'aquesta assignatura, en el seu expedient constarà un NO AVALUABLE.

Plagi: En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés

disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la
qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'Estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposició per grups	25%	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 17
Prova escrita 1	25%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17
Prova escrita 2	25%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17
Treball	25%	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17

Bibliografia

Textos avaluables

Plató (1986). *Gòrgias*. Barcelona: Bernat Metge.

Sòfocles (2001). *Èdip Rei*. Barcelona: La Magrana.

Aristòtil (1985). *Retòrica. Poètica*. Barcelona: Laia.

Shakespeare (2017). *Tria d'obres. Romeu i Julieta, Com us plagui, Otel·lo, Macbeth, La tempesta*. Barcelona: Proa.

Nietzsche, Friedrich (2011). *El naixement de la tragèdia*. Martorell: Adesiara editorial.

Mouawad, Wajdi (2017). *La sang de les promeses. Litoral, Incendis, Boscos, Cels*. Barcelona: Edicions del Periscopi.

Bibliografia sobre els mètodes de lectura de textos filosòfics:

Olivier Abiteboul, *Comprendre les textes philosophiques*, París, L'Harmattan, 2008
Jacqueline Russ, *Les méthodes en philosophie*, París, Armand Colin, 2008
Philippe Choulet, Dominique Folscheid, Jean-Jacques Wunenburger, *Méthodologie philosophique*, París, PUF, 2003
Clare Saunders, David Mossley, George McDonald Ross, Daniele Lamb, *Doing Philosophy. A Practical Guide for Philosophers*, Continuum, 2008
Samuel Guttenplan, Jenifer Hornsby, Christopher Janaway, *Reading Philosophy. Selected Texts with a Method for Begginers*, Wiley Blackwell, 2002

Bibliografia complementària
Manuals de consulta

Bréhier, Émile, (1928) *Historia de la filosofia y laciencia*; Madrid: Tecnos, 1998.
Châtelet, François, (1972) La philosophie et l'histoire, 8 Vol.V. Paris: Hachatte, 2000.
Copleston, Frederick., (2001) Manual de filosofia, 9 vol. Barcelona: Ariel, 2011.

Geymonat, Ludovico, (1998) Historia de la filosofia y de la ciencia.Barcelona: Crítica, 2005.
Reale, Giovanni et. Al. (1983) *Historia del pensamiento filosóficoy científico*, 3 Vol. Barcelona:Herder, 1995.

Diccionari

Ferrater Mora, Josep, (1979), *Diccionario de filosofia*, Madrid: Alianza, 1990.

Programari

No escau